

Czwartek, 6 lipca 2017 r.

P8_TA(2017)0308

Sprawy laureata Nagrody Nobla Liu Xiaobo oraz Lee Miong-che**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2017 r. w sprawie laureata Nagrody Nobla Liu Xiaobo oraz Lee Ming-che (2017/2754(RSP))**

(2018/C 334/15)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie sytuacji w Chinach, w szczególności rezolucję z dnia 21 stycznia 2010 r. w sprawie łamania praw człowieka w Chinach, a zwłaszcza w przypadku Liu Xiaobo ⁽¹⁾, i z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie stosunków UE-Chiny ⁽²⁾, oraz rezolucję z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka i demokracji na świecie za rok 2013 oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie ⁽³⁾,
  - uwzględniając oświadczenie Wiceprzewodniczącej Komisji/ Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Federiki Mogherini z dnia 30 czerwca 2017 r. dotyczące sytuacji Liu Xiaobo,
  - uwzględniając 35. rundę dialogu UE-Chiny na temat praw człowieka, która odbyła się w Brukseli w dniach 22–23 czerwca 2017 r., oraz oświadczenie przewodniczącego Podkomisji Praw Człowieka (DROI) wydane z okazji tego dialogu,
  - uwzględniając szczyt UE-Chiny, który odbył się w Brukseli w dniach 1–2 czerwca 2017 r.,
  - uwzględniając oświadczenie UE przedstawione na 34. posiedzeniu Rady Praw Człowieka ONZ (UNHRC) w dniu 14 marca 2017 r.,
  - uwzględniając oświadczenie Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka,
  - uwzględniając partnerstwo strategiczne UE-Chiny zapoczątkowane w 2003 r., a także wspólny komunikat Komisji Europejskiej i ESDZ z dnia 22 czerwca 2016 r. skierowany do Parlamentu Europejskiego i Rady zatytułowany „Elementy nowej strategii UE wobec Chin”,
  - uwzględniając „Kartę 08” – manifest sporządzony przez ponad 350 chińskich działaczy politycznych, pracowników akademickich i obrońców praw człowieka, w którym wezwano do reformy wymiaru sprawiedliwości i rządu i którego publikacja w dniu 10 grudnia 2008 r. zbiegła się z 60. rocznicą przyjęcia Powszechnej deklaracji praw człowieka,
  - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z dnia 16 grudnia 1966 r.,
  - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Liu Xiaobo, wybitny pisarz chiński i działacz praw człowieka, był w ciągu ostatnich 30 lat formalnie przetrzymywany w więzieniu cztery razy; mając na uwadze, że w 2009 r. Liu Xiaobo został pozbawiony wolności na okres 11 lat za „podburzanie do obalenia władzy państwowej”, po tym jak pomógł w redakcji manifestu znanego również jako „Karta 08”; mając na uwadze, że procedury formalne zastosowane w toku dochodzenia przeciwko Liu Xiaobo nie umożliwiły mu skorzystania z możliwości reprezentacji w sądzie ani udziału w formalnym postępowaniu, zaś dyplomatom z kilkunastu państw, w tym z kilku państw członkowskich, odmówiono wstępu na salę sądową przez cały czas trwania procesu;
- B. mając na uwadze, że żona Liu Xiaobo, Liu Xia, przebywa w areszcie domowym od chwili przyznania jej mężowi Pokojowej Nagrody Nobla w 2010 r., choć nigdy nie przedstawiono jej żadnych zarzutów, oraz że od tego czasu odmawia się jej prawie całkowicie kontaktu z ludźmi, z wyjątkiem bliskiej rodziny i kilku przyjaciół;

⁽¹⁾ Dz.U. C 305 E z 11.11.2010, s. 9.⁽²⁾ Dz.U. C 36 z 29.1.2016, s. 126.⁽³⁾ Dz.U. C 316 z 30.8.2016, s. 141.

Czwartek, 6 lipca 2017 r.

- C. mając na uwadze, że w dniu 8 października 2010 r. Komitet Noblowski przyznał Liu Xiaobo Pokojową Nagrodę Nobla w uznaniu za długotrwałą pokojową walkę na rzecz podstawowych praw człowieka w Chinach;
- D. mając na uwadze, że Liu Xiaobo został niedawno przekazany z więzienia w północno-wschodniej prowincji Chin Liaoning do szpitala w stolicy prowincji Shenyang, gdzie poddany został leczeniu w związku z poważnymi dolegliwościami zdrowotnymi, po tym jak zdiagnozowano u niego zaawansowanego raka wątroby;
- E. mając na uwadze, że władze chińskie odrzuciły wnioski Liu Xiaobo i jego żony o możliwość poddania się leczeniu poza granicami Chin lub o przeniesieniu go do domu w Pekinie;
- F. mając na uwadze, że w dniu 29 czerwca 2017 r. 154 laureatów Nagrody Nobla skierowało wspólne pismo do Przewodniczącego Chińskiej Republiki Ludowej z apelem, by rząd chiński zezwolił Liu Xiaobo i jego żonie Liu Xia wyjechać za granicę na leczenie;
- G. mając na uwadze, że Lee Ming-che, wybitny działacz na rzecz demokracji, znany z działalności na rzecz praw człowieka w mediach społecznościowych, zaginął w dniu 19 marca 2017 r. po przedostaniu się z Makau do Zhuhai w prowincji Guangdong w Chinach; mając na uwadze, że chińskie Biuro ds. Tajwanu potwierdziło podczas konferencji prasowej, że „właściwe organy” zatrzymały Lee i wszczęły wobec niego postępowanie w związku z zarzutami „angażowania się w działania, które stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego”;
- H. mając na uwadze, że władze chińskie nie przedstawiły żadnego wiarygodnego dowodu na poparcie tych poważnych zarzutów wobec Lee Ming-che; mając na uwadze, że zatrzymanie Lee miało miejsce w momencie pogorszenia się stosunków po obu stronach Cieśniny Tajwańskiej; mając na uwadze, że Lee brał aktywny udział w dostarczaniu swym przyjaciółom w Chinach informacji na temat demokratycznej kultury politycznej w Tajwanie za pośrednictwem platform internetowych kontrolowanych przez rząd chiński;
- I. mając na uwadze, że w Chinach poczyniono w ostatnich latach duże postępy w dziedzinie przestrzegania praw gospodarczych i socjalnych, co odzwierciedla priorytety tego kraju w zakresie prawa obywateli do utrzymania się, jednak od 2013 r. sytuacja w zakresie praw człowieka w Chinach ulega stopniowemu pogorszeniu, czego przejawem jest rosnąca wrogość rządu wobec pokojowych dysydentów oraz pogorszenie sytuacji w dziedzinie praworządności, wolności słowa i religii (niedawnym przykładem jest tu przypadek biskupa Petera Shao Zhumina, który w dniu 18 maja 2017 r. został przymusowo usunięty z diecezji w Wenshou);
- J. mając na uwadze, że rząd chiński przyjął nowe akty prawne, w szczególności akt o bezpieczeństwie państwowym, akt o walce z terroryzmem, akt o bezpieczeństwie cyberprzestrzeni i akt o zarządzaniu zagranicznymi organizacjami pozarządowymi, które wykorzystuje do prześladowania aktywistów i osób pokojowo krytykujących rząd, gdyż postrzega te osoby jako zagrożenie bezpieczeństwa państwowego, a także do wzmocnienia cenzury, nadzoru nad osobami fizycznymi i grupami społecznymi i kontrolowania ich, a także do zniechęcania ludzi do prowadzenia kampanii na rzecz praw człowieka i praworządności;
- K. mając na uwadze, że w ubiegłym miesiącu rząd grecki odmówił udzielenia poparcia oświadczeniu UE, w którym skrytykowano atakowanie aktywistów i dysydentów w Chinach i które miało zostać przedstawione Radzie Praw Człowieka ONZ w Genewie w dniu 15 czerwca 2017 r.; mając na uwadze, że był to pierwszy przypadek, kiedy UE nie udało się złożyć takiego oświadczenia przed najwyższym organem ONZ ds. praw człowieka;
- L. mając na uwadze, że propagowanie praw człowieka, demokracji i praworządności oraz szanowanie ich powinno być nadal centralnym elementem długofalowego partnerstwa między UE a Chinami, zgodnie ze zobowiązaniem UE do obrony tych wartości w jej działaniach zewnętrznych oraz w związku z faktem, że Chiny wyrażają zainteresowanie przestrzeganiem tych wartości we własnym rozwoju i we współpracy międzynarodowej;
1. wzywa rząd Chin, by natychmiast i bezwarunkowo uwolnił laureata Pokojowej Nagrody Nobla z 2010 r. Liu Xiaobo, a także jego żonę Liu Xia, oraz by zapewnił mu dostęp do leczenia w wybranym przez niego miejscu;
  2. wzywa władze chińskie, by zapewniły Liu Xiaobo możliwość nieograniczonych kontaktów z rodziną i przyjaciółmi oraz dostęp do pomocy prawnej;

Czwartek, 6 lipca 2017 r.

3. wzywa władze chińskie do natychmiastowego uwolnienia Lee Ming-che, ponieważ nie przedstawiono żadnych wiarygodnych dowodów w jego sprawie, do ujawnienia informacji na temat miejsca jego pobytu, a w międzyczasie także do zagwarantowania, że Lee Ming-che będzie chroniony od tortur i innego brutalnego traktowania oraz że zezwoli mu się na kontakty z rodziną, zapewni dostęp do wybranego przedstawiciela prawnego oraz do odpowiedniej opieki medycznej;
  4. wyraża głębokie zaniepokojenie faktem, że rząd chiński nie ustaje w wysiłkach na rzecz uciszenia podmiotów społeczeństwa obywatelskiego, w tym obrońców praw człowieka, działaczy i prawników;
  5. przypomina, jak ważne jest, by UE poruszała kwestię łamania praw człowieka w Chinach podczas każdego dialogu politycznego i dotyczącego praw człowieka z władzami chińskimi, zgodnie ze zobowiązaniem UE do zajęcia zdecydowanego, wyraźnego i jednolitego stanowiska wobec tego kraju, również w ramach regularnych i zorientowanych na wyniki dialogów dotyczących praw człowieka; przypomina ponadto, że w kontekście trwającego procesu reform i coraz większego zaangażowania w sprawy światowe Chiny przyjęły międzynarodowe ramy dotyczące praw człowieka, przystępując do szeregu traktatów międzynarodowych dotyczących praw człowieka; wzywa w związku z tym do kontynuowania dialogu z Chinami, aby wywiązały się one z tych zobowiązań;
  6. zachęca Chiny do ratyfikowania Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych;
  7. ubolewa nad niezłożeniem przez UE oświadczenia w sprawie praw człowieka w Chinach podczas posiedzenia Rady Praw Człowieka ONZ, które odbyło się w Genewie w czerwcu 2017 r.; wzywa wszystkie państwa członkowskie UE do przyjęcia zdecydowanego i opartego na wartościach podejścia wobec Chin i oczekuje od nich, że nie będą podejmować jednostronnych inicjatyw lub działań, które mogłyby podważyć spójność, skuteczność i konsekwencję działań UE;
  8. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz rządowi i parlamentowi Chińskiej Republiki Ludowej.
-